

Програм рада Владе Републике Српске

за мандатни период 2011-2014

Даме и господо,

Данас пред Народном скупштином Републике Српске представљам Програм за нову Владу, њену одговорну и зрелу политику, али још важније програм за бољу будућност.

Моја визија боље будућности је Република Српска као динамична економија, заснована на знању, способна за одрживи развој са већим бројем квалитетних радних мјеста и социјално уравнотежена. Ова визија поклапа се са Лисабонском агендом о Европи будућности и то није случајно, у Европи нам је мјесто као политички стабиланом субјекту у пуном капацитету уставних надлежности. Остварење овог циља, свјестан сам, тражи вријеме, посвећеност и одговорност која лежи управо на нама.

У том смислу, Влада коју предлажем, свим капацитетима радиће на остварењу, у овој Скупштини договорених, стратешких политика, радиће на осигурању кредибилитета и услова за привредни и друштвени развој. Наша одговорност постаје већа уколико се зна да окружење и трендови, домаћи и свјетски чине пут до циља тежим и нимало једноставним.

На самом почетку желим недвосмислено истаћи своје велико задовољство чињеницом да имам прилику уколико добијем подршку данас у овом високом дому Народне Скупштине Републике Српске, наставити са великим послом који је започет 2006. године. Наиме тада сам добио прилику од садашњег Предсједника Републике, господина Милорада Додика, да будем саставни дио тима која ће у Републици Српској покренути многе позитивне процесе.

Тада смо се заједнички ухватили у коштац са многим изазовима који су пријетили да политички и економски наруше интегритет Републике Српске. Морам са поносом истаћи не само да смо успјели да сачувамо интегритет Републике Српске већ смо успјели да покренемо многе инвестиционе циклусе, отпочнемо кључне реформе, отворимо Републику Српску према Свијету и Европи и што ја најважније сачувамо достојанство свих грађана у Републици Српској.

Од Предсједника Републике указано ми је повјерење и дата обавеза, да предложим Владу која је способна да настави са свим процесима који

воде искључиво једном циљу - Република Српска економски стабилна, тржишно оријентисана, социјално одговорна и политички неупитна.

Република Српска, створена 09.01.1992, међународно верификована у Паризу, 14.12.1995. године, наш је политички циљ, наш политички програм и наш политички тестамент. Република Српска ничим не може бити доведена у питање. Ми нисмо спремни да тргујемо оним за шта је животе дало десетине хиљада људи и за шта живи више од милион наших грађана.

Данашња БиХ је састављена у Дејтону, а потписана у Паризу, као договорена државна заједница Републике Српске и Федерације БиХ. Према томе, Дејтонски споразум није само зауставио рат у БиХ, како то неки воле да представе. Тај споразум је успоставио структуру БиХ и начин њеног функционисања. Споразумом из Дејтона БиХ је добила политичко-правни систем. У ту и такву БиХ, Република Српска је унијела свој субјективитет и суверенитет. Анекс 4. Споразума, Устава БиХ је највиши правни акт у БиХ. Република Српска, као страна потписница свих анекса Дејтонског споразума, па и Анекса 4, у потпуности је привржена његовом провођењу.

Од изворног Дејтонског споразума, који је својим словом прецизирао 3 министарства на нивоу БиХ, ми данас, имамо 9 министарстава и велики број различитих агенција, дирекција и канцеларија. Појединачним законским рјешењима годинама је разграђиван Дејтонски мировни споразум, на коме и почива БиХ.

Због тога, преиспитаћемо све пренесене надлежности са Републике Српске на БиХ, и досадашњи учинак свих агенција и дирекција које су на силу креиране у Сарајеву, а све на терет и наших буџетских потрошача. Данас у Сарајеву имамо администрацију од око 22.000 људи, које, између осталих, плаћају и грађани Републике Српске. Ми ћемо сасвим озбиљно преиспитати како пренесене надлежности, тако и број људи у администрацији коју не би издржала ни развијена држава Европске Уније.

Даме и господо,

Влада Републике Српске коју предлажем ће представљати Владу континуитета с обзиром да су у претходне четири године остварени изузетни резултати на свим пољима дјеловања. Ово ће бити Влада

окренuta ka реалном сектору, која ће бити усмјерена ка стварању додатне вриједности у производњи, у школству, у здравству, у спорту. Ово ће бити Влада која ће имати слуха за све категорије нашег друштва како би се заједнички изборили са свим изазовима који у наредном периоду стоје испред Републике Српске.

Ако се осврнемо на кретање бруто домаћег производа у Републици Српској, који је са 5,7 милијарди КМ у 2005. год. повећан на 8,2 милијарде КМ у 2009. години, односно за 42,7% или по глави становника раст са 3.984 КМ на 5.730 КМ, јасно је зашто је просјечна реална стопа раста од 4,6% била знато изнад остварења у земљама ширег регионалног окружења. Просјечна реална стопа раста у наведеном периоду износила је 0,8% у Еврозони, 2,2% у Хрватској, 2,7% у Словенији, 4,1% у Србији и 3,4% у свијету.

Међутим, у 2009. год, ефекти свјетске економске кризе који су изазвали пад привредне активности у Еврозони од -4,1%, условили су и пад реалне стопе раста бруто домаћег производа у Републици Српској од -3,0%.

У борби за очување домаће економије Влада Републике Српске ослонила се најјећим дијелом на домаће јавне инвестиције. Као један од највећих финансијских извора, али и најзначајније средство у борби против економске кризе кориштен је Развојни програм Републике Српске.

Када је ријеч о економско-социјалној компоненти Развојног програма Републике Српске донесене су одлуке о финансирању 248 пројекта за које је из ЕСК РПРС одобрено укупно 558 мил. КМ, од чега посебно истичем неке од ефеката:

- Кроз 96 пројекта из области инфраструктуре у укупном износу од 307 мил. КМ, изграђена су или ревитализована 403 километра путних праваца, 29 општина је добило нову водоводну или канализациону инфраструктуру, а безбједност саобраћаја је унапријеђена са 3 обилазнице и 4 кружна раскршћа.
- Изграђена су или реконструисана 93 објекта основних и средњих школа, а са 20 пројекта подржано је високо образовање што укупно из области развоја запослености и људских ресурса износи 74 мил. КМ,
- У 7 институција правосуђа уложено је 8 милиона КМ,
- Из области културе одобрено је 16 пројекта у износу од 8,5 мил. КМ,

- Из области реформе здравственог система и социјалних питања одобрено је 14 пројеката у износу од 77 мил. КМ и
- За спортску инфраструктуру и омладину одобрено је 13 пројеката у вриједности од 24 милион КМ.

Одобреним пројектима обухватили смо све општине у Републици Српској, што је у складу са нашим опредјељем за уравнотежење регионалног развоја Републике Српске.

Поред пројеката из економско-социјалне компоненте Развојног програма Републике Српске, реализовали смо и бројне пројекте, који су финансирани из страних кредитних средстава. У периоду 2006-2010. година за инфраструктурне пројекте повучено је укупно 364 мил. КМ, од чега је у енергетски сектор уложено 87 мил. КМ, у жељезнице 27 мил. КМ, у комуналне услуге 47 мил. КМ, у путеве 192 мил. КМ, те у пољопривреду 20 мил. КМ. Износи одобрених средстава су много већи, тако да ћемо те изворе моћи користити и у наредном периоду.

Из привредно-развојне компоненте Развојног програма Републике Српске, која се реализује преко Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, до сада је пласирано укупно 674 мил. КМ, од чега 575 мил. КМ путем кредитних пласмана, а 99 мил. КМ кроз пласмане у хартије од вриједности. Од укупног износа пласираних средстава на кредитној основи, развој предузећа и предузетништва подржан је са 316 мил. КМ, а средства су коришћена за финансирање модернизације, унапређење и проширење пословних активности и ликвидности постојећих, као и оснивање нових предузећа. Истовремено, у развој домаће пољопривредне производње пласирано је 65 мил. КМ. Важно је подсјетити да су то најповољнија кредитна средства, гдје је период отплате до 20 год, каматне стопе су у интервалу од 4,0% до 6,0%, са грејс периодом код појединих кредитних линија и до 36 мјесеци.

Путем кредитне линије за стамбене кредите, ИРБРС је пласирала укупно 144 мил. КМ чиме је омогућено стамбено збрињавање 2.569 корисника кредита и чланова њихових породица. Стамбени кредити су намијењени за рјешавање стамбеног питања социјалних група од значаја у РС, а у циљу спречавања негативних ефеката који се огледају у одливу младих високообразованих људи, те смањењу наталитета.

Развијена инфраструктура представља један од основних предуслова за интензивирање економског развоја у цјелини. У том смислу, ИРБРС је

посредством кредитне линије за јединице локалне самоуправе подржала реализацију инфраструктурних пројеката у 27 општина Републике Српске у укупној вриједности од 36 мил. КМ. Такође, са 35 мил. КМ инвестираних у Хов јединица локалне самоуправе, Инвестиционо-развојна банка је додатно подржала имплементацију конкретних развојних пројеката од локалног значаја.

Кредитним пласманима ИРБРС омогућили смо очување постојећих 26.957, те отварање 4.168 нових радних мјеста. Ова чињеница посебно добија на значају ако имамо у виду глобални тренд раста незапослености као непосредне посљедице економске кризе.

Задржавање стопе раста физичког обима индустријске производње и у периоду свјетске економске кризе, од 19,0%, потврђује да су коришћени алати дали добре резултате. Раст физичког обима индустријске производње је настављен и у 2010. години. За првих једанаест мјесеци 2010. године у односу на исти период претходне године физички обим индустријске производње је повећан за 4,1%.

Истовремено, за првих десет мјесеци 2010. год. у односу на исти период 2009. год. забиљежен је и раст извоза за 31,8%, што је имало за посљедицу повећање покривености увоза извозом на 54,4%. Највећи допринос овом повећању дао је извоз електричне енергије и нафтних деривата.

Анкетна стопа запослености 2006. год. је износила 30,9%, док је у марту 2010. године 36,6%, а анкетна стопа незапослености је са 28,5% у 2006. год, и поред утицаја свјетске економске кризе, у марту 2010. год смањена на 23,6%.

Такође, задржана је стабилност финансијског сектора Републике Српске.

Према томе, Република Српска је у претходном периоду направила значајан искорак на свим пољима дјеловања и наметнула се као значајан економски простор у региону. Поред тога, у претходне 4 године, уз све тешкоће, значајно је ојачана политичка, економска, фискална и социјална стабилност Републике Српске и створена је основа за економски развој у следећем периоду.

Међутим, и поред остварених веома добрих резултата, сигурно је да би ефекти били значајно бољи да није било свјетске економске кризе. Свјетска економска криза је зауставила динамику раста коју је Република

Српска имала прије 2009. године, али је указала и на критичне тачке и будуће правце дјеловања, што ће свакако бити задатак Владе Републике Српске коју предлажем.

Када је ријеч о будућем периоду, процјене реалне стопе раста свјетске економије од стране представника Међународног монетарног фонда и Свјетске банке су веома опрезне и скромне, и сматрају успјехом ако се достигне реални раст од 2,5% у наредне двије до пет година. Процјењује се да је највећи изазов за будући период, поред спорог раста привреда, и веома висока стопа незапослености у свијету. Поред тога што је глобална привреда, током ове кризе, изгубила 30 милиона радних мјеста, процјењује се да ће у наредних 10 година 450 милиона људи ући на тржиште рада.

Међународна стручна јавност указује и на проблем одрживости пензионих система широм свијета. Оцјена је да би готово све земље требало снажно да се ангажују да се у оквиру неопходних реформи у наредном периоду обезбиједи одрживи пензиони системи.

Насупрот изазовима, шансе и могућности за раст привреде у овој декади процјењују се кроз улагања у пољопривреду и обезбјеђење сигурности хране, у науку, енергетику и инфраструктуру.

Процјењујемо да ће 2011. година бити година реформи и стабилизације привредних активности, те да ће даљи тренд раста бити настављен од друге половине 2012. године, што ће Републику Српску додатно економски позиционирати, као препознатљивог економског субјекта у региону.

Даме и господо,

Економски успјех друштва одређује његова способност да установи и искористи компетитивне предности које нису нужно садржане само у природним потенцијалима. Установити наше предности и како их искористити за добробит свих у Републици Српској циљ је који мора Влада Републике Српске остварити у свом наредном мандату.

Морамо омогућити континуитет интензивне инвестиционе политике. Јасно је да су домаће јавне инвестиције највише помогле да суочавање наше економије с негативним коњукурним кретањима не остави

дугорочно штетне посљедице у Републици Српској и тако морамо наставити.

Свој рад Влада коју предлажем ће заснивати на сљедећим кључним програмским принципима:

1. „Евроинтеграције“ - подршка придруживању Европској унији, као бази стабилног мира, демократских слобода и економског развоја,
2. „Регионална сарадња“ – односно регионално повезивање као стратешки интерес Републике Српске,
3. „Повећање привредне активности и боље пословно окружење“ као приоритет домаће економије,
4. „Борба против криминала и корупције“
5. „Социјална правда“ - социјално уравнотежена Република Српска с циљем елиминисања социјалне неправде и
6. „Друштво знања“.

Први програмски принцип су европске интеграције. Влада Републике Српске ће у потпуности бити предана активностима којима прилагођавамо и унапређујемо свој политички, економски и друштвени амбијент постојећим стандардима Европске уније. У овом процесу Република Српска има велику улогу која ће у многоструком дефинисати и позицију Босне и Херцеговине ка Европској Унији. Наш најважнији задатак кроз процес интегрисања ка Европској Унији јесте да ојачамо нашу привреду и учинимо је конкурентном како би се могла носити са капацитетима Европског тржишта.

Према томе, важна област којој ће Влада Републике Српске посветити посебну пажњу јесте процес европских интеграција, чиме ће нова Влада наставити проактивну улогу претходне Владе на јачању сопствених капацитета, као и знања потребних за ућешће Републике Српске у овом процесу на начин који одговара њеној уставној позицији.

Кад је у питању процес европских интеграција, једно од највећих постигнућа у претходном мандатном периоду јесте успостављање безвизног режима за грађане у односу на шенгенски простор.

Питање државне помоћи и усклађивање Устава БиХ са Европском конвенцијом о људским правима два су главна питања која се означавају као отворена са аспекта примјене Привременог споразума и очекиване примјене цијелокупног Споразума о стабилизацији и придруживању, чије

се ступање на снагу очекује у скорије вријеме. Влада Републике Српске има рјешења за оба питања и наставиће да ради на усаглашавању оптималног рјешења које ће уважити захтјев Европске уније, али истовремено испоштовати и уставну структуру у БиХ.

Влада ће радити на додатном институционалном јачању својих капацитета у процесу европских интеграција, као и додатном јачању позиције Републике Српске у цјелокупном процесу придруживања Европској унији. Мјесто и улога Републике Српске морају бити потпуно видљиви и Влада ће у том смислу и водити своју политику, штитећи аутономију и уставне надлежности Републике Српске, на начин како су оне очуване и присутне у децентрализованим државама које се већ налазе у чланству Европске уније. Влада Републике Српске ће наставити да се руководи ставом да процес европских интеграција не смије бити злоупотребљен, односно да он не може служити за централизацију земље и њену уставну прекомпозицију.

Нова Влада Републике Српске ће, као што је то чинила и досадашња Влада, инсистирати да се процес европских интеграција постави на принципе добровољности, што је био случај и са свим другим државама које су приступале Европској унији, при чему су оне имале могућност, право и обавезу да самостално доносе одлуке и користе властите капацитете за испуњавање дефинисаних услова. Њихов европски пут је почивао на сопственим одлукама и активностима, без постојања било каквог ауторитета који би био постављен изнад њихових демократски изабраних представника и органа.

Од БиХ се очекује усклађивање Устава са Европском конвенцијом о људским правима, за шта је Влада Републике Српске изразила јасну опередијеленост, а што су учинили и сви значајнији политички субјекти у Републици Српској. У процесу европских интеграција довољно је да БиХ изврши побољшање свог Устава у сфери људских права, како то предвиђа и Одлука Суда за људска права у Стразбуру у случају Сејдић-Финци против БиХ.

Одлуком Европског суда за људска права у Стразбуру из децембра 2009. године у случају Сејдић-Финци против БиХ, утврђен је правац, али и обим могуће будуће реформе Устава БиХ, јег се њоме налаже отклањање недостатака у погледу кандидовања у изборном процесу. С обзиром на прецизност ове судске одлуке, она не може бити злоупотребљена у смислу да послужи за уставну реформу ширег обима, која ни на који начин

не проистиче као обавеза из наведене одлуке Суда као конкретног правног акта.

Кад је у питању реформа Устава, то мора да буде процес до којег се долази консензусом и мора да буде искључиво власништво домаћих структура. Овај процес мора да укључује све и да се проводи по прецизно дефинисаној дејтонској уставној процедури, што значи да се мора постићи споразум страна, од којих је једна и Република Српска, а тек након тога двотрећинска већина у Парламенту БиХ. Било каква захтјев за уставном реформом која би имала за циљ успостављање грађанског или централизованог модела државе, неприхватљив је за Републику Српску. У сложеним државама, посебно оним којима недостаје унутрашња кохезија, и које имају карактер подијељеног друштва, децентрализација је једини концепт којим је могуће одржати јединство државе или њен оквир. С тога, децентрализација треба да буде трајно опредјељење БиХ, и једина је гаранција њеног одржања.

Кад је ријеч о приступању НАТО савезу, узевши у обзир хронологију догађаја који су БиХ довели на корак до активирања МАП-а, Влада Републике Српске ће се руководити принципом да се о питањима војних интеграција и чланства БиХ треба тражити пуна међусобна сагласност, укључујући и расписивање референдума када се питање чланства нађе на дневном реду, у складу са праксом коју је примјенила и већина земаља када се бавила питањем чланства у војним савезима.

Влада истиче трајно опредјељење за демилитаризацијом као оптималним рјешењем за БиХ, које не представља формалну препреку наставку садашњих интеграционих политика, јер нису непознати примјери земаља које немају оружане снаге, а остварују чланство у војним савезима. У краткорочним политикама тражи даљу редукцију величине оружаних снага са циљем рационализације трошкова, те формације и организације у складу са основним намјенама Оружаних снага.

Други програмски принцип се надовезује на први, а ради се о одабиру регионалне сарадње као стратешког интереса. Неопходно је да земље региона саме иницирају и креирају свој пут ка Европској унији, али и свој економски опоравак и развој. У стварању пута опоравка и развоја, управо због величине тржишта и ниског степена развоја, морају заједнички наступати. Данас је једини правац развоја ових земаља, без алтернативе, чврста економска сарадња између држава и стварање јединственог

економског простора, односно унапријеђење економске билатералне и регионалне сарадње.

Повећање привредне активности и боље пословно окружење као приоритет домаће економије, је **трећи програмски принцип**. С обзиром да се биљежи постепен опоравак економије након свјетске економске и финансијске кризе, своју енергију морамо усмјерити на привлачење страних и домаћих инвестиција.

Повећање учешћа индустријске производње у бруто домаћем производу подразумијева поклањање посебне пажње и провођење додатних мјера у циљу јачања постојећих и покретања нових индустријских капацитета. Директан и непосредан приступ реалном сектору ће бити наш основни задатак, с намјером да благовремено уочимо и реагујемо на проблеме привреде. Спремно и одлучно ћемо, у сарадњи са Привредном комором Републике Српске и Унијом удружења послодаваца Републике Српске, ући у процес укидања пословних и административних баријера у циљу унапређења и стварања повољног привредног амбијента. Такође, обједињавањем свих буџетских субвенција и њиховом ефективнијом расподјелом, усаглашеном са захтјевима који долазе из привреде, помоћи ћемо, у првом реду, извозно оријентисане дјелатности. Поред тога, наставком кредитне активности Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и прилагођавањем кредитних линија потребама привреде омогућићемо и даље повољне изворе средства привреди, а уједно бићемо спремни преузети и ризик са партнерима, у смислу почетне инвестиционе подршке у капиталу.

У процесу консултација сам истицао и желим још једном да нагласим да ћемо кроз све пројекте у привреди које буде радила ова Влада потенцирати на трипартитним консултацијама, консултацијама гдје ће равноправни партнери бити Влада, Синдикати и пословна заједница. Одлуке о есенцијалним пројектима у привреди ћемо доносити заједно кроз процес консултација али ћу исто тако тражити одговорности од свих партнера у социјалном дијалогу.

Вријеме је да заједнички преузмемо одговорност и почнемо правити јаку, извозно оријентисану привреду која ће својим капацитетима моћи да одговори свим изазовима које са собом носи процес глобализације тржишта.

Ова Влада и сви који раде у администрацији мораће да схвате да су они искључиви сервис грађана Републике Српске и њене привреде, што ће

бити модел понашања. Створићемо амбијент који ће бити апсолутно опредјељујући за инвеститоре, а којим ћемо знатно утицати на реалан раст наше економије и отварање нових радних мјеста и што је најважније, повећање извоза производа и полупроизвода из Републике Српске, а не сировина и природних богатстава. На тај начин, желим да најавим велики пројекат који ће имати за циљ стварање најповољнијег пословног окружења у региону - „Стоп пословним баријерама“.

Четврти програмски принцип је поштравање борбе против криминала и корупције. За поштравање борбе против криминала и корупције од суштинске важности је постојање чврстог политичког опрједелења које ће постојати унутар Владе Републике Српске, а започети процеси неселективне борбе против корупције и криминала биће настављени.

Пети принцип је социјално уравнотежена Република Српска с циљем елиминисања социјалне неправде. Кад говорим о социјалној уравнотежености, циљ Владе је да у наредним годинама повећамо обухват становништва који партиципира у резултатима економског напретка, а уједно и да успоставимо социјално праведан систем расходјеле. Желимо да изградимо друштво у коме ће сви грађани имати шансе за напредак на друштвеној љествици.

Истовремено, подизање нивоа образованости, као и квалитета и примјењивости научноистраживачког рада, представља **шести приоритет** Владе на путу ка „друштву знања“ у наредном периоду. Да би смо остварили овај циљ послужићемо се и рангирањем високошколских установа, како би смо поручили будућим студентима и пословној заједници, којим високошколским институцијама је пожељно креирати своје захтјеве. Свакако, то ће отворити надметање у оквиру академске заједнице и у први план ставити оријентисаност на квалитет. Република Српска мора постати друштво знања, морамо дугорочим програмима почети капацитирати наше тржиште рада, улагати у дефицитарна занимања, стварати паметну способну и тржишно оријентисану радну снагу која ће имати нових знања да води привреду.

Да конкретизујем, наше активности за наредне 4 године ће се кретати у сљедећим правцима:

- Јавне инвестиције, првенствено у инфраструктуру, с посебном пажњом у систем водоодбране, енергетику, пољопривреду, науку и образовање, кроз модел јавно-приватног партнерства
- Индустријализација и страна улагања,

- Реформа пензијско-инвалидског осигурања у циљу успостављања самоодрживог система и социјално прихватљивих пензија,
- Фискална прилагођавања и на приходовној и на расходовној страни буџета, те наставак рестриктивне јавне потрошња, уз акценат на инсистирању на рестриктивној јавној потрошњи у Заједничким институцијама Босне и Херцеговине,
- Реформом јавне управе у наредном периоду радићемо на повећању ефикасности, смањујући на тај начин „цијену коштања“ јавне администрације,
- Реформа јавних предузећа у циљу повећања ефикасности рада и јачања њихове друштвене одговорности, уз наглашену одговорност менаџмента;
- Транспарентност у раду инспекцијских органа, мјерљивост њихових резултата и појачан надзор кроз успостављање Управних одбора у инспекцијским органима, односно инсистирање на потпуној отворености инспекцијског рада ће бити један од наших основних задатака,
- Реформа правосуђа са акцентом на функционално уређење сходно уставном оквиру,
- Тржишно и извозно орјентисана привреда, уз координацију државе само у оној мјери која је потребна да успостави тржишне принципе,
- Образовање и усавршавање запослених у образовању као сталан процес,
- Образовање и информатичко друштво, усмјерено у два правца - обухватом цијеле популацији са основним образовањем, с једне стране, те подршком кадровима профилисаним за високе технологије, с друге стране. Уписна политика у потпуности ће бити у складу са потребама тржишта рада,
- Креирање амбијента за подршку иновацијама из области науке и технологије,
- Даље унапријеђење културе, као поузданог „амбасадора“ Републике Српске и
- Просторно уређење и екологија с акцентом на заштиту и одговорно коришћење природних ресурса.

Посебну пажњу ћемо усмјерити на однос са јединицама локалне управе у правцу њиховог оспособљавања за преузимање дијела одговорности и надлежности у појединим друштвеним областима.

Поштовани народни посланици, у наставку бих Вам представио и неке од појединачних Владиних политика.

Инвестиције – план

У складу са укупним развојним одређењима, Влада Републике Српске ће, као свој приоритет, утврдити стварање привредног развоја будућности и то изграђивањем физичке и хумане инфраструктуре.

Циљ је да укупне инвестиције из свих извора, приватних и јавних, по свакој години износе 20% БДП-а.

Што се тиче конкретних пројеката у наредне 4 године:

- У области инфраструктуре завршићемо изградњу ауто-путева Бањалука – Градишка и Бањалука – Добој, брзе цесте Бањалука – Клашнице, радове на пројекту „Трајно рјешење клизишта Чемерно на магистралном путу Фоча – Гацко“, те изградити мост на ријеци Сави код Градишке;
- У области енергетике акценат ће бити на изградњи хидроелектрана на ријекама Босни, Дрини, Бистрици, Јањини и Прачи
- Инвестираћемо 98 мил. КМ у реконструкцију водоводне и канализационе мреже у 24 општине Републике Српске
- једна од важних инвестиција је реконструкција и изградња објеката система одбране од поплава
- У области здравства истичем да ћемо изградити најсавременије болнице у Бијељини и Бањалуци,
- Јачајући људске ресурсе изградићемо објекте Медицинског факултета, Грађевинског и Архитектонског факултета и Факултета политичких наука Универзитета у Бањалуци

Јавно-приватно партнерство - план

Повезан приступ мобилизацији финансирања из различитих извора, укључујући кредиторе и приватни сектор одлика је добре праксе за коју се залаже Влада Републике Српске. Стога, посебно ћемо радити на промоцији и реализацији пројеката из области јавно-приватног партнерства, које ће нам бити доминантан модалитет за пројекте из области инфраструктуре.

Како би се осигурало најефикасније ЈПП-а као и добро управљање у његовом развоју и имплементацији, ефикасан национални законски оквир мора да обезбиједи и предвидљивост и сигурност за инвеститоре као и да заштити јавни интерес, те да гарантује право на информисање, учешће у доношењу одлука и приступ правној заштити корисницима пројекта као и општој јавности.

Када је ријеч о самим пројектима које планирамо реализовати по принципу јавно-приватног партнерства, прије свих мислимо на инфраструктурне пројекте из области енергетике и путне инфраструктуре, те пројекте из области здравственог туризма, образовања и студентског стандарда.

ИРБ РС – план

Када говоримо о планираним активностима ИРБРС за наредне 4 године, треба рећи да смо изградили развојну институцију са кредибилитетом код међународних финансијских институција. ИРБРС се тренутно налази у завршним фазама за припрему двије нове кредитне линије које су обезбијеђене кроз пројекте са међународним финансијским институцијама. Наиме, у сарадњи са Свјетском банком биће реализован Пројекат унапређења доступности финансијских средстава за мала и средња предузећа, укупне вриједности од 28 милиона долара, који је усмјерен на повећавање извоза те очувања постојећих и креирање нових радних мјеста. Кроз Пројекат кредитирања малих и средњих предузећа, ИРБРС је обезбиједила 50 милиона евра за финансирање малих и средњих предузећа и инфраструктурних пројеката на подручју РС. Ове кредитне линије допринијеће интензивирању инвестиционе активности домаће привреде, одржавању текуће ликвидности и повећавању запослености.

Поред наведених кредитних линија, ИРБРС преговара и око наставка сарадње и ширења њеног обима са Свјетском банком и Европском инвестиционом банком, а у плану је сарадња и са другим међународним финансијским институцијама, за које би ИРБРС била финансијски посредник на тржишту Републике Српске, креирајући нове кредитне линије, и обезбјеђујући додатне изворе средстава, по веома повољним условима.

Стабилност, добра капитализованост и ефикасност финансијског система јесу кључне претпоставке за остваривање циљева економског раста и

развоја. У том смислу створене су све претпоставке да, уколико се укаже потреба, ИРБРС подржи пројекте капиталног јачања банака и осигуравајућих друштва у РС, кроз куповину емитованих хартија од вриједности, што ће допринијети очувању макроекономске стабилности и обезбјеђивању додатних дугорочних средстава за финансирање домаћег сектора привреде и становништва.

Посебно дизајнираним кредитним линијама, ИРБРС ће настојати да допринесе рјешавању конкретних друштвено-економских проблема у РС. У том смислу, и у наредном периоду, путем зајмова за незапослене демобилисане борце, ИРБРС ће подржавати samozapošljavanje борацке популације кроз финансирање пројеката из области пољопривреде, мале привреде и предузетништва.

Планирана, за сада извјесна, средства која ће ИРБРС пласирати у наредне 4 године износе преко 400 мил. КМ. Важно је подсјетити да ће износ расположивих средстава бити и већи, у складу са успјешним завршетком преговора о проширењу обима сарадње са постојећим и реализацији сарадње са другим међународним финансијским институцијама.

И у наредном периоду, ИРБРС ће редовно пратити потребе економије РС те, у складу са истима, прилагођавати своје кредитне и инвестиционе производе актуелном стању привреде и расположивим друштвено-економским потенцијалима.

Поред већ наведених активности посебна пажња ће се посветити подршци у формирању нових привредних субјеката или очувању постојећих који се могу окарактерисати као носиоци појединих грана или региона Републике Српске. Законски је Инвестиционо-развојна банка Републике Српске и прилагођена за овај посао, односно може бити сувласник у различитим привредним субјектима. Циљ ове активности није да Република Српска постане поново доминантна у власништву привредних ресурса или да се на мала врата врати државни капитал, већ о могућности која у досадашњем периоду није довољно кориштена. Другачије речено, циљ је да се омогући:

- потенцијалним инвеститорима за "нове инвестиције" да добију потребно финансирање и формирају привредне субјекте који ће у првом реду извршити додатно запошљавање, а затим искористити потенцијале Републике Српске у смислу компаративних и

компетитивних предности, те смањити увозну зависност и повећати извоз;

- стварање репро цијелина и кластера како би се напредовало у степену финализације домаће продукције;
- да привредни субјекти који су евидентно напредовали у послјератном периоду и постали носиоци привредних активности, наставе се развијати и да се кроз њихово финансирање елиминишу ограничења која имају пословне банке, а сада су постале кочница даљем развоју. Циљ је да у наредном периоду развој привреде Републике Српске не буде сконцентрисан само на развој малих и средњих предузећа већ да се створе и тзв. регионални „играчи“, који ће постати конкурентни и на ино тржишту, а самим тим повући и мање привредне субјекте у кооперантском односу.

Држава треба да помогне ове процесе. Користи су вишеструке и очигледне, а Република Српска ће бити препозната као средина која помаже привредни раст и у том смислу је спремна да сноси ризик са партнерима. Инвестиционо-развојна банка Републике Српске не треба да буде вјечни власник капитала предузећа, него треба да помогне ове процесе и изађе из власништва, како би ослободила простор за будуће улагаче, а у наредном прериоду да настави са оваквом врстом улагања и да то постане њена примарна стратешка активност.

Реални сектор - план

Што се тиче политика реалног сектора посебан акценат ће бити на компаративним предностима Републике Српске, прије свих на реализацији Стратегије развоја енергетике Републике Српске, те развоју пољопривреде и стимулисању прерађивачких капацитета, посебно у области пољопривредне производње.

Једна од основних идеја водиља којом ћемо се водити је развој енергетског сектора заснованог на принципима одрживог развоја, ослањање на домаће ресурсе уз настојање укључивања обновљивих извора у што већој мјери за подмиривање властитих енергетских потреба, подстицање и увођење мјера енергетске ефикасности.

Такође ћемо радити на постепеној либерализацији, увођењу конкуренције и тржишног пословања у енергетском сектору водећи рачуна о

економским могућностима Републике Српске и њених грађана. Најзначајнија промјена односиће се управо на увођење тржишне економије и реалних (економских) цијена које ће бити једнако прихватљиве за све купце и компаније из енергетског сектора.

Посебну пажњу ћемо посветити свим битним енергетским секторима, од предвиђања потрошње свих облика енергије до начина снабдијевања те потрошње.

Основни циљеви нашег рада на пољу развоја енергетике у наредне 4 године су слиједећи:

- обезбједити потребне количине и облике енергије, те сигурност за потребе снабдијевања за потребе грађана и привреде, по економски одрживим цијенама,
- повећати ефикасност производње, транспорта и преноса, дистрибуције и потрошње енергије,
- створити услове за постепено отварање енергетског тржишта и улагање у енергетски сектор,
- усклађивање законодавства са правном стечевином Европске Уније,

Пољопривреда-план

Пољопривредна производња као домаћа компетитивна предност представља једну од најважнијих компоненти привреде Републике Српске. Поред суштинског економског значаја, Влада мора унапређивати ову област и због њеног друштвеног и еколошког значаја. Наиме ми биљежимо релативно високо учешће активног пољопривредног становништва у укупно активном становништву, што је и разумљиво ако се има у виду оштар транзициони период који још увијек траје. Поред тога, високо је и учешће аграрног сектора у формирању бруто домаћег производа, без шумарства и водопривреде, иако је аграрни комплекс на ниском степену развијености.

С тим у вези, дугорочне циљеви аграрног развоја Републике Српске се огледају у слиједећем:

- Прво, повећање обима и прилагођавање структуре агроиндустријске производње која трајно обезбјеђује прехранбену сигурност (самодовољност, стратешке и оперативне резерве, континуирани раст извоза);

- Друго, оптимално коришћење аграрних ресурса (земљишта, вода, шума, генетских потенцијала и др.), повећање продуктивности и конкурентности уз пораст техничко-технолошког нивоа, заштиту животне средине – одрживи развој;
- Треће, уравнотежен интегрални развој, аграрни, рурални и регионални, јачање производности и економске заштите тржишно оријентисаних произвођача, заустављање депопулације и економско-социјална ревитализација сеоских, посебно брдско-планинских подручја;
- Четврто, стабилно тржиште пољопривредно–прехранбених производа, понуда хране која ће по обиму, структури, цијенама и квалитету бити усклађена са потребама потрошача, са тенденцијом смањења учешћа трошкова исхране у структури породичних буџета;
- Пето, повећање извоза и остваривање вишег нивоа покривености у спољнотрговинској размјени пољопривредно-прехранбених производа, а на бази продуктивности, квалитета, хармонизоване регулативе са Европском унијом и еквивалентног нивоа интерних подстицаја и екстерне заштите произвођача;
- Шесто, институционално, материјално, кадровско, техничко-технолошко оспособљавање пољопривреде за укључивање Републике Српске у регионалне, Европске и свјетске интеграционе процесе.

Даме и господо,

Паралелно са успостављањем уравнотежености економског развоја, као покретача и носиоца дугорочне одрживости, морамо водити рачуна о хитности потреба за смањењем сиромаштва и остварењем вишег животног стандарда. Зато ћу у наставку представити неке од социјалних политика Владе Републике Српске.

ПИО – план

Један од најважнијих задатака у области социјалних питања је обезбјеђење економске сигурности пензионера.

Свјесни тешког материјалног положаја пензионерске популације у Републици Српској у претходном периоду приступили смо детаљним

анализама пензијског система, с циљем идентификовања проблема и изналагања рјешења за дугорочну одрживост пензијског система у Републици Српској.

С тим у вези усвојили смо Стратегију реформе пензијско-инвалидског осигурања у складу са којом ћемо одмах почетком 2011. године усвојити законска рјешења и извршити реформу пензијско-инвалидског осигурања у Републици Српској.

Основни проблеми у пензијском систему Републике Српске, дугорочно посматрано су демографске природе, јер у дугом року демографски фактори доминирају у односу на економске. Посебно је то изражено у земљама које старе, као што је и Република Српска и код којих се из године у годину смањује однос броја пензионера и броја осигураника.

Поред демографским фактора, као основни проблеми пензијског система Републике Српске могу се истаћи и слиједећи:

- само 7,2% пензионера са пуним стажом осигурања,
- ниска просјечна старост пензионера приликом остваривања права на пензију,
- проблем са индексацијом пензија,
- проблем посебних права.

Због свега наведеног извршићемо додатне параметарске реформе с циљем финансијске консолидације система, кроз:

- додатно проширење круга осигураника,
- пенализирање пријевременог пензионисања,
- промјену начина одређивања пензија,
- промјену начина усклађивања пензија,
- правичнију редистрибуцију средстава у систему међугенерациске солидарности,
- редефинисању посебних права и увођење више реда и контроле у област инвалидских пензија,
- раздвајање пензија по основу рада и пензија које су признате према посебним правима.

Здравство - план

Спровешћемо реформу здравственог система с циљем квалитетнијег и ефикаснијег пружања услуга, значајнијег смањења трошкова пословања, увођења новог система плаћања здравственим установама, а све у правцу стварања самоодрживих установа здравствене заштите.

Нови механизам плаћања давалаца услуга ће обезбједити стимулације за побољшање ефикасности, ефикасности и квалитета у пружању здравствених услуга. Увођење новог начина плаћања унаприједиће финансијску одрживост здравствених установа и контролу раста трошкова. Општа пракса у свијету је да болнице све више напуштају систем плаћања „проспективним буџетом“ и прелазе на доминантан механизам плаћања који се заснива на поступном увођењу класификације болесника према трошковима лијечења и плаћања на основу тога, по моделу дијагностичких група (DPG модел). Механизам плаћања на основу тзв. дијагностичких група је далеко ефикаснији и транспарентнији.

Увођењем радиотерапије, кардиохирургије за дјецу и одрасле, као и трансплантације ткива и органа и трансплантације матичних ћелија употпунићемо и заокружити листу здравствених услуга које се пружају у здравственом систему Републике Српске.

Такође, развијањем услуга трансфузијске медицине, унапређењем рада судске медицине и форензичке психијатрије (ДНК лабораторија, токсиколошка лабораторија, лабораторија за ХЛА типизацију код трансплантације ткива и органа) значајно ћемо проширити обим и квалитет услуга у наведеним областима.

Социјално укључивање

Влада Републике Српске ће предузети све неопходне активности, политике и мјере у подручју социјалне заштите и социјалне укључености. Социјално укључивање осјетљивих друштвених категорија основ је социјалних политика у земљама Европске уније и представља процес који омогућава лицима изложеним ризику од сиромаштва и социјалне искључености да стекну прилику и неопходну подршку за потпуно учешће у економском, социјалном и културном животу, те да уживају друштвено прихватљиве стандарде живота и благостања, примјереним друштву у којем живе.

С циљем да успостави социјално праведно друштво, Влада Републике Српске ће олакшати приступ запошљавању, ресурсима, правима, робама и услугама, свим категоријама становништва, спријечити ризик од искључивања, те помоћи најугроженијим категоријама становништва у циљу смањења сиромаштва и минимизирања могућности за социјално искључивање. Овдје истичем да ће посебна пажња бити посвећена породицама погинулих бораца, РВИ и борачкој популацији.

Реформа социјалне заштите ће резултовати повећаном правичношћу и циљаношћу социјалних трансфера према сиромашној популацији. Поред тога, подстицаћемо јавне инвестиције усмјерене на јачање социјалног укључивања, активну политику социјалне заштите, образовање и здравство, с намјером да кориснике укључимо у економски живот и тржиште рада.

Буџет и јавне финансије - план

У наредном периоду наставићемо са имплементацијом реформских процеса у фискалном систему. Фискалном политиком ћемо обезбиједити средства неопходна за финансирање јавних потреба, водећи рачуна да та политика буде стимулативна за предузетнике.

Истовремено ћемо и спроводити веома ригорозне мјере којима се смањује избјегавање фискалних обавеза и шири обухват пореских обвезника, односно повећава фискална дисциплина. Ефикаснијим радом контролних органа радићемо на сузбијању сиве економије.

Усвојеним измјенама и допунама Закона о порезу на доходак и Закона о доприносима извршићемо фискална прилагођавања на приходовној страни, како би смањили неопходна кредитна средства за финансирање јавних потреба у будућем периоду, са акцентом на социјални аспект.

Осим тога, унаприједићемо порески поступак и рационализовати све процесе који су у надлежности Пореске управе Републике Српске.

Посебну пажњу посветићемо анализи расходне стране буџета. Детаљно ћемо се посветити свакој појединачној буџетској позицији, провјерити

оправданост давања, потребан износ средстава, те посебно ефекте које је наведено трошење имало у претходном периоду.

Циљ нам је да испитамо оправданост трошења буџетских средстава појединих буџетских корисника, те да их значајно редукујемо или потпуно укинемо уколико не производе користи и позитивне ефекте за грађане или привреду Републике Српске.

На тај начин ћемо испитати оправданост буџетских издатака по свакој позицији како би осигурали ефикаснију и ефективнију расподелу ограничених буџетских средстава у наредне 4 године, усмјерили их у пројекте који ће максимизирати њихову „употребну вриједност“.

Сви ови процеси одвијаће се паралелно са захтјевима за успостављање функционалније фискалне структуре у БиХ.

Финансијски сектор - план

Када је ријеч о финансијском сектору, континуирано унапређење свих сегмената финансијског тржишта, приближавање европским стандардима пословања, као и најбољим међународним праксама надзора и контроле, задаци су и изазови који стоје пред нама.

У складу са препорукама међународних финансијских институција, и стварним домаћим потребама, определијени смо да посебну пажњу у наредном периоду посветимо развоју тржишта капитала, и то његовог сегмента дужничких хартија од вриједности, у првом реду обвезница Републике Српске. Уређено и развијено тржиште капитала представља основу за развој конкурентске привреде, чиме се тржишним учесницима олакшава приступ изворима финансирања и осигурава транспарентност и сигурност у пословању, те поспјешује профитабилност, ликвидност и дисперзија ризика.

Даље активности на уређењу тржишта капитала Републике Српске, с обзиром на промјену услова пословања у свјетлу свјетске економске кризе, усмјерене су првенствено на враћање повјерења инвеститора и морају се проводити кроз више сегмената.

У протеклом периоду показали смо безусловну посвећеност рјешавању питања унутрашњег дуга емисијом обвезница, те фискалном дисциплином благовременог извршавања доспјелих обавеза по овом основу изградили висок кредибилитет Републике Српске као емитента. Били су ово само први кораци на осмишљеном путу развоја тржишта обвезница Републике Српске.

Тржиште обвезница Републике Српске развијећемо као алтернативни модел финансирања буџетских потреба, како текућих издатака, тако и капиталних инвестиција. Намјера нам је да домаћу акумулацију и штедњу ставимо у функцију развоја Републике Српске, истовремено нудећи учесницима на финансијском тржишту, у првом реду институционалним инвеститорима, сигурне финансијске инструменте прихватљивог приноса. Претпоставке за овакве планове обезбијеђене су дјелимично и оснивањем Инвестиционо-развојне банке Републике Српске, која својом мисијом, пословним плановима и средствима, може да одигра важну улогу у повећању ликвидности, стабилизацији и развоју тржишта капитала.

У том смислу очекујемо да ће остали сегменти финансијског тржишта, банкарски сектор и сектор осигурања, препознати нове инвестиционе могућности, те у складу са својим пословним преференцијама и инвестиционом политиком дио својих пословних активности усмјерити ка тржишту капитала.

Развојем тржишта капитала, укључујући и његов сегмент дужничких хартија од вриједности, понудићемо алтернативу банкарском финансирању, са крајњим циљем ефикасне алокације и смањења цијене капитала. Иако је тржиште акција оптерећено глобалним и локалним привредним поремећајима, дугорочно посматрано афирмисаћемо примјену стандарда корпоративног управљања, као инструмента за привлачење дугорочно предидељених страних и домаћих инвестиција.

Такође, започети процес консолидације сектора осигурања биће настављен даљим инсистирањем на ефикасној супервизији, уз истовремено стварање укупног пословног амбијента повољног за развој нових облика осигурања и заштитет права осигураника.

Кредитним пласманима Инвестиционо развојне банке дали смо подршку кредитној активности домаћег комерцијалног банакарства, и на тај начин

дјеловали као амортизер негативних ефеката свјетске финансијске кризе на економију Републике Српске. С друге стране, домаћи банкарски систем је показао одрђену интерну отпорност на глобалне шокове, која се даљом ефикасном супервизијом, капиталним јачањем и стварањем услова профитабилног пословања мора одржати и у будуће. Јасно нам је да сигуран и стабилан финансијски систем представља окосницу стабилног друштва. Политику јавних финансија и привредног опоравка и развоја ускладићемо са финансијском снагом нашег друштва, чинећи све да минимизирамо инвестиционе ризике који зависе од нас, али и очекујући и захтијевајући друштвено одговорно понашање домаћих банака.

Јавна управа – план

Наше даље активности на унапријеђењу пословног амбијента у Републици Српској везиваће се за слиједеће:

- Уклањање административних препрека и поједностављење процедура потребних за инвестирање и пословање;
- Смањење административних трошкова пословања; и
- Спровођење методологије анализе утицаја прописа, посебно приликом доношења одлука о прописима који могу изазвати значајан негативан утицај на економију, нарочито на рад малих и средњих предузећа и конкурентност, те негативан утицај на друштво и животну средину.

Поред тога, један од значајних приоритета у Републици Српској је и модернизација јавне управе из разлога што само "добра управа", може обезбиједити висок квалитет услуга грађанима и створити јавну управу која ће значајно доприносити економској стабилности и квалитету животног стандарда грађана, што је од пресудног значаја за квалитет и ефикасност економских и социјалних реформи у свакој правно уређеној држави.

Реформом јавне управе у наредном периоду радићемо на повећању ефикасности, смањујући на тај начин „цијену коштања“ јавне администрације.

Поред тога, Влада Републике Српске ће радити и на реструктурирању јавних предузећа, те уштедама и повећању одговорности менаџмента за остварене резултате предузећа.

Мјере које ће спроводити Влада Републике Српске у циљу повећања ефикасности и ефективности рада јавне управе, смањењу трошкова администрације, те рационализацији броја запослених свакако ће се односити и на ванбуџетске фондове.

Правосуђе

У области правосуђа, свакако да ћемо важећи Закон о високом судском и тужилачком савјету подвргнути обавезној анализи, како би Високи судски и тужилачки савјет обављао послове који му по природи ствари и припадају, а Влада Републике Српске неће прихватити иницијативу да се Високи судски и тужилачки савјет угради као уставна категорија у Устав БиХ.

Влада Републике Српске неће подржати оснивање Врховног суда БиХ, јер за то не постоји уставни основ.

У контексту ових питања посебно ћемо сагледати и мјесто и улогу Уставног суда БиХ. Неоспорно је да је Уставни суд БиХ установљен чланом 3. Устава БиХ, чији састав и надлежност су уређени Уставом БиХ, али је неопходно поступак и надлежност овог суда уредити Законом о уставном суду БиХ, којим ће, између осталог, бити регулисано питање именовања судија Уставног суда као и апелациона надлежност Уставног суда. Ово се посебно односи на судије које бира предсједник Европског суда за људска права, чији мандат у првом периоду је 5 година, с могућношћу да ово питање Парламентарна скупштина БиХ регулише на другачији начин. Такође, поступак пред Уставним судом БиХ се мора регулисати законом, а не правилима које је донио Уставни суд, што по нашој оцјени није у његовој надлежности. Тако Уставни суд рјешавајући по апелацијама укида правоснажне пресуде ентитетских судова као и пресуде Врховних судова које су ови донијели по ревизији, па испада да се Уставни суд „de facto“ претворио у Врховни суд БиХ. Закон о Уставном суду БиХ је неопходан како би поступак и надлежност овог суда била децидно утврђена у таквом закону. Законом о Уставном суду БиХ треба децидно дефинисати надлежност Уставног суда БиХ у оквиру апелационе надлежности, регулисане Уставом БиХ.

Такође, Високи представник је наметнуо законе о суду и тужилаштву БиХ, којим су установљени суд и тужилаштво БиХ, чија је надлежност утврђена наведеним законима. Измјенама и допунама Закона о суду БиХ дата је могућност суду да по својој слободној оцјени изузима предмете из надлежности ентитетских судова, кад суд оцијени да за то постоје нарочито оправдани разлози. Ова одредба је неодржива, јер у свим савременим законима из ове области стварна и мјесна надлежност судова мора бити децидно утврђена законом. Суд БиХ може водити поступак само за кривична дјела утврђена Кривичним законом БиХ, а ентитетски судови према стварној и мјесној надлежности утврђеној ентитетским законима. С тога ћемо одмах покренути процедуру за брисање одредби члана 7. Закона о суду БиХ, а суду БиХ оставити у надлежност само кривична дјела утврђена у Кривичном закону БиХ.

Влада Републике Српске ће и у овом мандату наставити и даље да побољшава и ствара материјалне претпоставке за успјешан рад у правосудним институцијама и посебно се ангажовати, са осталим релевантним институцијама, у снажној борби против организованог криминала и корупције, што ће бити једна од приоритетних обавеза ове Владе.

Образовање и информатичко друштво

У савременим развијеним друштвима образовање и васпитање су главни покретачи развоја, што ће бити одређујуће и Владе Републике Српске. Република Српска мора бити отворена према Европи и свијету. Како сваки аспект националног развоја остварују људи, развој људских ресурса треба бити национални приоритет, чему ће Влада Републике Српске пружити потпуну подршку.

Предшколско образовање је свакако важан подсистем у укупном систему образовања, те ћемо развијати предшколске програме који подстичу рани развој дјеце. Првенствени циљ у овој области свакако мора бити повећање обухвата дјеце предшколским образовањем као мјера припреме за почетак образовања у основној школи. Да би се овај циљ остварио неопходно је градити нове вртиће, за што реалан извор видим и у буџету Предсједника Републике Српске. Увјерен сам да би смо реализацијом овог одређујуће свакако допринијели пронаталитетној

политици, били од велике помоћи родитељима, али што је најважније, најмлађе становнике Републике Српске на најбољи начин припремали за почетак њиховог школовања.

Свакако и у овој важној области за Републику Српску треба користити могућности које нуди јавно-приватно партнерство, али охрабрити и приватни капитал, да улаже и у област предшколског васпитања и образовања.

У 21. вијеку цјеложивотно учење је неопходно у одговору на потражњу за новим занимањим и за боље сагледавање промјенеих услова живљења. „Писменост 21. вијека“ поред традиционалних основа писмености и рачунања, као предуслова за стицање нових знања, чине и: информатичке вјештине, знање страних језика, технолошка култура, вјештине предузетништва и социјалне вјештине.

Кроз образовање, Влада Републике Српске ће радити и на потпуном информатичком описмењавању друштва, с намјером да створи информатичко друштво, спремно да се укључи у друштво Европске уније. Већ сад могу најавити пројекат „Доситеј“, односно пројекат постепене информатизације основних школа и осавремењавање наставе у Републици Српској.

Наука и технологија

Развој научно-истраживачке и истраживачко-развојне дјелатности, те унапређење иновационих активности у Европској унији, сматра се кључном основом стратегије коју је Савјет Европе усвојио у Лисабону марта 2000. године (тзв. Лисабонска стратегија), а која се наставља стратегијом „Европа 2020“. Стратегија „Европа 2020“ има за циљ да Европска унија до 2020. године унаприједи своју привреду засновану на знању и да тако постане најконкурентнија економија на свијету, са одрживим економским растом и са већим бројем радних местима. Све европске земље слиједје препоруке „Европа 2020“ и уграђују их у све своје развојне стратегије. У том смислу, Република Српска ће дефинисати своју сопствену стратегију научног и технолошког развоја и дефинисати свој пут који ће бити конвергентан са позитивним кретањима у развијеним европским државама.

Просторно уређење и екологија

Заштита и одговорно коришћење природних ресурса, гарантује постојање људске заједнице, јер као што позната изрека каже: „Планету Земљу нисмо наслиједили од наших предака, већ позајмили од наших потомака“.

Једна од могућности за реализацију билатералних пројеката са индустријски развијеним земљама, може се остварити путем Механизма чистог развоја (Clean Development Mechanism – CDM). Истовремено, земље у развоју су кроз поменути механизам добиле могућност да, под повољнијим економским условима, обезбиједе прилив „чистих“ и енергетски ефикасних технологија и на тај начин значајно допринесу одрживом развоју у својој земљи.

Немаран однос према животној средини, није само некултура, већ и уништавање онога што треба служити и онима који ће се тек родити. Свијест и одговорност за природу, треба усађивати васпитањем и образовањем, од најранијег узраста, али и казнама за њено загађивање и уништавање, на чему ће Влада Републике Српске посебно инсистирати у наредном периоду.

Даме и господо,

Из свега наведеног, јасно је да у мандату Владе коју предлажем:

- Неће бити приватизације природних богатстава Републике Српске;
- Привреда и боље пословно окружење ће бити најважнији предмет интересовања Владе;
- Ово ће бити Влада која ће истрајати у борби за социјалну правду;
- Ово ће бити Влада на терену, са свим животним питањима од интереса за грађане и привреду Републике Српске;
- Нећемо дозволити пренос надлежности Републике Српске на институције БиХ;
- Извршићемо анализу и ревизију неуставно пренијетих надлежности, у складу са Закључцима Народне скупштине, с циљем поштивања основних начела Устава Републике Српске и БиХ;
- Отпочећемо процес преиспитивања и редефинисања фискалне структуре БиХ, као и

- Процес утврђивања стварног права располагања институција БиХ, попут Централне банке БиХ и Електропреноса БиХ.

Наш циљ јесте да у првој половини мандата очувамо социјалну и фискалну стабилност Републике Српске, проведемо наведене реформе и покренемо инвестиционе циклусе, како би се у другој половини мандата вратили на стопе раста привреде прије 2009 године.

Да закључим, Влада Републике Српске радиће на подстицању и повезивању свих конструктивних снага друштва - политичких партија, социјалних партнера, невладиног сектора и осталих, с циљем општег добра.

Јачаћемо позитивну климу у свим областима, ради остварења добробити грађана Републике Српске и дјеловати на превладавању свих облика подјела.

У то име, позивам Вас да подржите Владу, коју предлажем у слиједећем саставу:

1. Министарство финансија – др Зоран Тегелтија

Рођен је 1961. год. у Мркоњић Граду, гдје је завршио основну школу и Гимназију, а потом Економски факултет у Сарајеву. Године 2006. Завршио је магистарске студије, а од 2008. год. је стекао звање доктор економских наука. Радио је у Рафинерији нафте у Броду, Републичкој управи јавних прихода БиХ, Републичкој управи јавних прихода Републике Српске, те Републичкој управи царина Републике Српске, као савјетник директора, шеф царинске испоставе, начелник сектора за царинско-правне послове, те шеф одсјека за наплату прихода и статистичке анализе. Од 2000. до 2002. год. био је народни посланик у Народној скупштини Републике Српске, а од 2004. године је начелник општине Мркоњић Град. Поред тога, био је предавач у школском центру Републичке управе царина Републике Српске, члан Комисије за провођење царинске политике БиХ, предсједавајући Државне комисије за границе БиХ, виши асистент на Универзитету за Пословни инжињеринг и менаџмент у Бањој Луци, а од 2009. год. је доцент на Универзитету за Пословни инжињеринг и менаџмент у Бањој Луци, област финансија, на предметима Јавне финансије и Монетарна економија. Ожењен је и отац двоје дјеце.

2. Министарство унутрашњих послова – Станислав Чађо

Рођен је 1961. године у Градишци. Гимназију и Правни факултет завршио је у Бања Луци. Радио је у издавачком предузећу "Вук Караџић" Београд, пословна јединица Бања Лука, у радној заједници друштвено политичких организација општине Лакташи, као и трговачком предузећу "СИМ ПРОМ", као руководилац комерцијалних послова, те је обављао функцију директора ОДП "Техногас". У претходном сазиву Владе Републике Српске био је министар унутрашњих послова. Ожењен је и отац двоје дјеце.

3. Министарство правде – Церард Селман

Рођен је 1958. године у Котор Вароши, гдје је завршио основну школу. Средњу управну школу и Правни факултет завршио је у Бањој Луци. Положио је правосудни испит и испит за нотара. Радио је у Војном правобранилаштву Прве армијске области Београд, те као секретар и замјеник директора у предузећу Јелшинград Котор Варош. Од 2001. до 2005. године радио је као адвокат, а од 2005. до данас био је министар правде у Влади Републике Српске. Ожењен је и отац двоје дјеце.

4. Министарство управе и локалне самоуправе – Лејла Решић

Рођена је 1981. год. у Приједору, гдје је завршила основну школу и гимназију. Дипломирала је 2006. год. на Факултету политичких наука у Сарајеву, Одсјек журналистика, гдје је тренутно и студент постдипломских студија на смјеру „Дипломатија у савременом свијету“. Тренутно је запослена у ЈП Радио-телевизија Републике Српске, гдје ради као уредник информативног програма телевизије Републике Српске.

5. Министарство за економске односе и регионалну сарадњу – мр Жељка Цвијановић

Рођена је 1967. год. у Теслићу, гдје је завршила основну и средњу школу. Универзитетско образовање стицала је на Филозофском факултету у Сарајеву, Филозофском факултету у Бањој Луци, те Правном факултету у Бањој Луци. Професор је енглеског језика, а завршила је и постдипломски студиј на Правном факултету у области дипломатско-конзуларног права. Радила је као наставник и професор енглеског језика, као виши преводацац, а потом и асистент у Мисији Европске уније у БиХ, као савјетник предсједника Владе за европске интеграције и сарадњу са међународним организацијама, а обављала је и послове шефа Кабинета предсједника Владе Републике Српске и руководила Јединицом за координацију и европске интеграције. У претходном скупштинском

мандату била је и члан из реда стручњака Одбора за европске интеграције и регионалну сарадњу Народне скупштине Републике Српске. Удата је и мајка двоје дјеце.

6. Министарство рада и борачко-инвалидске заштите – Петар Ђокић

Рођен је 1961. год. у Брчком, гдје је завршио основну школу. Средњу школу унутрашњих послова завршио је у Сарајеву, а Економски факултет у Београду. Радио је у органима унутрашњих послова у Брчком и био је директор приватног трговачког предузећа Интермаркет из Брчког. Обављао је и дужност повјереника за избјегла и расељена лица у Брчком, те дужност инспектора у Комесаријату за избјеглице Републике Српске. У више мандата је биран за народног посланика у Народној скупштини Републике Српске, два пута је биран за предсједника Народне скупштине Републике Српске, а у више сазива Народне скупштине обављао је и дужност предсједника Одбора за одбрану и безбједност. Живи у Брчком и отац једног дјетета.

7. Министарство трговине и туризма – Горана Златковић

Рођена је 1951. године у Босанској Крупи, а стално је настањена у Броду. Завршила је Правни факултет у Бањој Луци и положила правосудни испит у Сарајеву. Од укупно 33 године радног стажа, 15 година је радила на функцији судије и тужиоца, а пет година је обављала адвокатску дјелатност. Од 2007. год. до данас обављала је послове окружног тужиоца у Окружном тужилаштву Добој. Од 2008. год. именована је за члана Високог судског и тужилачког вијећа БиХ, гдје је од 2008. год. обављала и функцију потпредсједника.

8. Министарство индустрије, енергетике и рударства – проф. др Жељко Ковачевић

Рођен је 1957. год. у Бихаћу. Доктор је економских и магистар правних наука са дугогодишњим радним искуством на значајним

менаџерским функцијама у привреди и јавној управи. Радио је као директор штампарије „Братство“ Бихаћ, републички војни тужилац, управник царинарнице Бања Лука, те инспектор за примјену царинских прописа у Управи царина Републике Српске и као руководилац слободне зоне Бања Лука при Управи за индиректно опорезивање БиХ. Тренутно обавља функцију директора Зависног предузећа „Електрокрајина“ а.д. Бања Лука. Такође, дугогодишње искуство биљежи и у области образовања и науке, почевши од средњошколског до универзитетског професора, на групи економских и правних предмета. Ожењен је и отац двоје дјеце.

9. Министарство саобраћаја и веза – Недељко Чубриловић

Рођен је 1953. године у Крупи на Врбасу. Дипломирани је машински инжењер. Више од двадесет година је провео на пословима у привреди – од конструктора до директора предузећа. Био је предсједник Извршног одбора Града Бања Лука и директор Дирекције за путеве Републике Српске. У претходном сазиву Владе Републике Српске, био је министар саобраћаја и веза. Ожењен је и отац двоје дјеце.

10. Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде – Мирослав Миловановић

Рођен је 1975. год. у Бијељини, гдје је завршио основну школу и Математичку гимназију. Дипломирао је на Ветеринарском факултету у Београду, Одсјек хигијена и технологија намирница анималног поријекла. Радио је у породичном предузећу у Великој Обарској, а 2010. год. изабран је за народног посланика у Народној скупштини Републике Српске. Ожењен је и отац једног дјетета.

11. Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију – Сребренка Голић

Рођена је 1958. год. у Бањој Луци, гдје је завршила основну школу, Гимназију и Правни факултет. Радила је као шеф службе правне помоћи у Скупштини општине Челинац, руководилац Сектора правних и кадровских послова у предузећу „Шипад – Комерц“ Сарајево, помоћник директора за правне послове у предузећу „Крајинапромет“ Бања Лука, секретар Секретаријата Главног одбора СНСД-а, те као шеф Кабинета и савјетник предсједника Владе. Тренутно обавља послове директора Јавне установе „Службени гласник Републике Српске“. Удата је и мајка једног дјетета.

12. Министарство просвјете и културе – Антон Касиповић

Рођен је 1956. године у Бањој Луци, гдје је завршио основну и средњу школу и дипломирао на Правном факултету. Као дугогодишњи новинар, а потом и директор и главни и одговорни уредник дневног листа „Глас Српске“ дао је значајан допринос објективном и правовременом информисању јавности у Републици Српској. У богатој новинарској каријери радио је, између осталог, као дописник Радио-телевизије Сарајево, као уредник у дневном листу „Независне новине“, те директор маркетинга Јавног РТВ сервиса БиХ. У претходном сазиву Владе био је министар просвјете и културе и потпредсједник Владе Републике Српске. Ожењен је и отац једног дјетета.

13. Министарство за избјеглице и расељена лица – Давор Чордаш

Рођен је 1959. год. у Славонском Броду. Основну школу је завршио у Броду, Гимназију у Славонском Броду, а Природно-математички факултет у Сарајеву. Између осталог, радио је као средњошколски професор у Маглају, асистент на Пољопривредном и Природно-математичком факултету у Сарајеву, заступник у Парламенту Федерације БиХ, замјеник министра социјалне политике и

избјеглица у Влади Федерације БиХ, те савјетник хрватског члана Предсједништва БиХ. Од 2006. год. био је потпредсједник Републике Српске из реда хрватског народа. Ожењен је и отац шестеро дјеце.

14. Министарство здравља и социјалне заштите – Проф. др Ранко Шкрбић

Рођен је 1961. године у Бањој Луци, гдје је завршио Гимназију, а затим Медицински факултет са просјечном оцјеном 9,0. На Универзитету у Загребу, одбранио је магистарску тезу, а на Универзитету у Београду, докторску дисертацију. Као стипендиста Владе Јапана провео је годину дана на истраживачком студију у Јапану, а затим је завршио и специјализацију из Клиничке фармакологије на Универзитету у Новом Саду. У више наврата боравио је на студијским усавршавањима у Лондону, Бристолу, Штокхолму и Барселони. Запослен је на Медицинском факултету у Бањој Луци као професор фармакологије. Оснивач је Националног информативног центра за лијекове Републике Српске, те Института за здравствени менаџмент. Био је и регионални координатор PHARE програма Европске уније за реформу фармацеутског сектора, те координатор истог програма за реформу здравственог система у БиХ. Обављао је експертске послове из области фармације и здравствене заштите за Свјетску банку, Свјетску здравствену организацију и UNICEF. Публиковао је неколико десетина научних радова у свјетским и домаћим часописима. У претходном сазиву Владе био је министар здравља и социјалне заштите. Отац двоје дјеце.

15. Министарство науке и технологије – проф. др Јасмин Комић

Рођен је 1956. год. у Бањој Луци, гдје је завршио основну школу и Математичку гимназију. Дипломирао је на Економском факултету у Бањој Луци са просјечном оцјеном 9,5, а магистрирао на Економском факултету у Београду са просјечном оцјеном 9,9. Докторирао је на Економском факултету у Бањој Луци, гдје је

изабран у звање редовног професора. Обављао је функцију продекана за наставу, био шеф Катедре за математику и статистику и предавач на постдипломским студијама на бројним факултетима. Био је на стручном усавршавању у Јапану, Шпанији и Данској. Аутор је или коаутор седам књига и преко 45 научних и стручних радова, а био је и вођа пројектних тимова за девет научно-истраживачких пројеката, те као експерт учествовао је у изради преко 25 пројеката. Био је члан Комисије за праћење процеса економских реформи Народне скупштине Републике Српске, Савјета за статистику Републике Српске, Управног одбора Градске развојне агенције Бања Лука, Управног одбора ЈП СРНА и др. Од 2004. год. обавља функцију замјеника градоначелника Града Бања Лука. Ожењен је и отац двоје дјеце.

16. Министарство породице, омладине и спорта – мр Нада Тешановић

Рођена је 1952. године у Бањој Луци. Основну школу и Гимназију је завршила у Бањој Луци, а Економски факултет у Загребу. Цијели радни вијек је провела у просвјети. Запослена је као професор економске групе предмета у Економској школи у Бањој Луци. У ваннаставним активностима нарочито се истицала у раду са омладинским организацијама, као и многобројним хуманитарним акцијама. 2000. год. изабрана је за одборника Скупштине града Бања Лука, 2002. год. за посланика у Народној скупштини Републике Српске, као и 2006. год, када је била и потпредсјеник Народне скупштине. Обавља дужност потпредсједника Савеза независних социјалдемократа и добитник је Ордена Његоша II реда.